

עין משפט
גז מוצה

ע :

אלו דברים פרק ששי פסחים

מסורת הש"ס

לא א מ"י פ"ד מה' קרבן פסח הלכ' י' לב ב מ"י פ"ה מה' חגיגה הלכ' ח :

רבינו תנאל

מא' טעמא דבן דורתאי דרביה זבחת פסח וכו'. רש"י פי' דבחגיגת י"ד מיירי 'ולפי' ל"ל דלבן מימא אע"ג דלית ליה היקשא אחרינא לעיל לחגיגת י"ד לא דמיא שנת אע"ג דלכל מילי אקשיה חגיגה לפסח דאפילו לשבירת מדקאמר רב אשי בסמוך ואן טעמא דפרושין ניין ויפירוט ולי כן מימא נמי ס"ל דח"י שנת לא הוה מתמה כולי האי וטעמא כדלישפין בסמוך מוטומגוס אומו וגו' וז' דמייא שנת אע"ג דקרנן יציבור היה ה"ג לבן מימא וזע"ג דקרא ותגומס אותו בחגיגת ט"ו כמדי סכרה הוא להשוות החגיגות יחד ולהאי אלטרין לבן דורתאי למיפק מוחמת פסח שהקשו לענין וזכיה וזכ"י שנת לאפקוי שלא נקיש החגיגות יחד ולא מני למיפק דלעיל קאמר דין מימא דדפי וקשה דלעיל קאמר רב אשי דלי חובה היא מימי שנת שמתע דלבן מימא ולתנא דלקמן דלית לה חגיגת ארבעה עשר דאורייתא דמיא שנת א"כ מלי קמתה רב אשי ואן טעמא דפרושין ניין ויפירוט ועד תקשי לה און ולא דהוי לו (וימא ג.) נקוט האי כללא כידך כל שזמנ קבוע דוחה את השנת ותת עומאה ואפי' דימיה הא איכא חגיגת י"ד דקבוע לה זמן ולא דהוי לך נראה לריי עיקר דהכא איירי בחגיגת ט"ו כדמוסה דמימי קרא דוחגומס אותו וחתי שפיר דלא כיל בהוליו לו אלא דבר שקבוע לו זמן יום אחד ולא יומר אכל חגיגת ט"ו לא תשיב כל כך זמן קבוע כיון שיש לה משלומין כל שנתה ומ"מ פירך שפיר הא ודאי קרבן יציבור הוא דלף חגיגת חמשה עשר תקשי וזמנה קבוע כדאמרינן בסוף פסח ב' דבינה (דף ו.) אמר להן ר"ה אף זו קבוע לה זמן דתמן עבר הרגל ולא חזי חייב בחתירותו ואין להקשות א"כ אחתי הולך בן דורתאי לפרוש ולהתרחק ידי שיהיה בנדיף רחוקה ויפטור הלא היה יכול להביא חגיגתו כל שנתה כדלישפין בסמוך אומר ר"י דילמא יהודה בן דורתאי ס"ל מלדיתקש חגיגת חמשה עשר דלפסח שנתת פירך לא משלומין והא דמוקי בן דורתאי קרא דחבת פסח בחגיגת חמשה עשר ולא בחגיגת י"ד משום דסבר לחגיגת י"ד לא דאורייתא: הא ודאי קרבן יציבור

במרוכה. בחבורה מועטת שהפסח מרובה להן ולא יביאו חגיגה: מנא ידעי. העלים בשלשה עשר שהתא חבורו מועטת הרי כל שעה באין וממין עליו אנשים מעלמא וקוים לה בן חלק מן העולים עד שעת שמטיה הלכך לא קים (א) ליה שהתא חבורה מועטת ומטביל לקופין שמה יביאו חגיגה ויטרכו לשבירת עצמות: שנה טעמא. שרוב יציבור טעמין ומין (א): זמןם שנה טעמאה איך מצידין עמו חגיגה וזה המולאה עמוד ואע"פ שאף הטהורים עושין בטעמאה עם היציבור מציבילה לשבר זה עצמות חגיגת חמשה עשר שאינה נאה בטעמאה: מנא ידעי. העלים בשלשה עשר שמתעבלין סמיכה שיהו רוב יציבור טעמין: דמיס נשיא. ומורה לכל ישראל להשתטק: זו אי נימא בשלשה עשר. כשהיו משהרין כליהם: ספון למא ליה לאטבוליה. למריה הרי היה עמיד לעטמא וזה המולאה אס עמוד הוא למא ממחיקה עטורה ושומע זה שלמי חגיגתו דייק: אלא דמיס כדבכזה עשר. וכשהטבילו כליהם צייג האריין לארבעה עשר לא היו יודעין שיבאו בטעמאה א"כ גם את הקופין הטביל לשבירת העצמות דחגיגת ארבעה עשר: ומאי שנה ספון. דלמך' אטבילה מרה מאתמול ומאי שנה דלא אמרי' אטבילה מרה מאתמול: לא לריא לריא דנשיא גוסס בשלשה עשר ולא גרסין ומס כדבכזה עשר. דמה לי מת ומיה לי לא מת: ספון דחד ספיא. הוא פסח בטעמאה משום דך ספיא לא חימנע מלאטבוליה ואלטבילה דחייס שמה לא ימות וישעה פסח עטורה: אכל קופין דתרי ספיין. אינה ליה מוסקלי ליה ממורת טבילה שמה ימות ולא יביאו חגיגות לא כדבכזה עשר ולא כחמשה עשר או אפי' לא ימות שמה אי לא אטרך לחגיגת ארבעה עשר שהתא חבורתי מועטת ויבא פסח בחבורה ולי משום חגיגת חג חמשה עשר עדיין יש שהות להטבילה צייג הלכך לא אטבילה מרה בשלשה עשר: בן דורסאי פירש. מן החכמים ונכלל מהם מפני שיהיו אומרים אין חגיגת ארבעה עשר דוחה שנת: ואן טעמא דפרושים וכו'. וזכר לך הוצרכו לכרוס המקראות אחר טעמי המבדילים מן החכמים: מוסר הפסח. צין שהפירש פסחו ואבד ונתכפר בזהו ואח"כ נמצא זה בין שהפירש מעות לפסחו וזלה קדושת פסח על כולו והחלו טולאים ויחמתורו מן המעות: שקרב שלמים. במועד או לאחר הרגל: לדבר הכא מן הללן ומן הבקר. היינו שלמים שכשירין לבא מכל זלן ומכל בקר זכר ונקבה: אמאי לא דמיא שנת. ואפילו חגיגת חמשה עשר הא ודאי קרבן יציבור הוא דהא אמר בכיטפיה כי פסח חומן קבוע לה: ותגוסס אופו. חגה הסוכות כמדי דמשלומין ידידה כל שמונה הלכך שמונה לא אלא לאו שמע מינה אין לך חגיגה שדוחה שנת הלכך לא משכחת שמונה לעולם: כגון שחל י"ט הראשון של חג להיות בשבת. דמטי נמי שמיני עצרת בשבת דאין כאן אלא ששה: אבין הכלל. קינר את בניו היה: לימא כי האי מילתא. שאילה שאינה הוגנת: בשעת

(א) וביה"ד י' א: ט. מנחת קרבן פסח הלכ' י' (ב) חילין ק"ד (ג) ודף ג' ת"פ. (ד) ודף ג' ת"פ.

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה מנא ידעי וכו' לא קים לתו שהתא: (ב) תריס ד"ה הא ודאי וכו' ואיך דמיס ע"י נכלל:

גליון הש"ס

תוס' ד"ה פ"א טעמא וכו' ידעי צ"ל דכ"ה עיין לעיל ע"י ע"ב ח"ט ד"ה צ"ל ולקמן ק"ד ע"ב תריס' ח"ט זכר לפסח: בא"י ש"ס א"ן לא תטבולין. ע"י חגיגה י' ע"ב ח"ט ד"ה י"א כשהיה תוס' ד"ה הא ודאי וכו' דהאי קרא דחגיגות עיין טו"ר א"ן מנילה ב' ע"ה ד"ה חגיגות:

מנא דחלי זכרי כפי' י"ש קרבנות (המורה ד.). דתמן יש בקרבנות יציבור שאין ביחוד שקרבנות יציבור דוחין את השנת ואלו הטעמאה ומיהו בפרכ הוליו לו (וימא ג.) אמרי' כל שזמנ קבוע דוחה את השנת וטעמאה אפילו ביחוד וק"ק דהכא קרו ליה קרבן יציבור משום דלמי כביטפיה וכן צימא (א) אכל בחגיגה (דף ו.) קרי ליה קרבן יחיד: הא ודאי קרבן יציבור. מימא לרש"י"א מה כרך אס הוא קרבן יציבור והא פסח וממדי ושעירי ר"ח ועומר ושמי הלחם לנולוהו מנדיקין קרשי כביד' נולין (לקמן עו.) שידחו שנת וא"כ הכא מנא לן ואורי' דחגיגה (ב) ככלל שאר קרבנות מועדות 'דהאי קרא דוחגומס' כמדי בסוף פרשת פינחס: שלמים' ששהבן מערב י"ז וכו'. נראה לריי דאפי' הקדישם מתחלה ושחטן לשם חגיגת ט"ו איירי דאי לשם שלמים דלמלא אין יולא משום חגיגה אפי' שחטן צייג דכל דבר שנחנה אין צא אלא מן החולין לך נראה דהקדישן ושחטן לשם חגיגה דהוליו וכו' דבר שנחנה ואינו כפי' אלא מן החולין שזכרין להקדישם לשם כך סכרה הוא שיחטק נמי בשעה הראויה לחגיגה וראייה דבזמנ דלעיל שנתה שלמים שחטן מערב וכו' ואי יכול לשחטק מערב י"ט אחתי שמונה הוה הקשה ריב"ז והא האי קרא דחבתה שלמים לא כמדי גבי שמתה י"ט אלא גבי הר עיבל והכי יליך מיניה י"ט וי"ל דאיכא למימר דככל עיין קאמר קרא דענין זכיה בשעת שמחה: לרבות